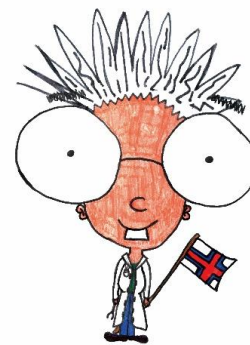

ÁRSINS VITANARFRÓÐU

KAPPING 2020/21

SPURDÓMUR (HVÍ BYRJA FÓLK AT ROYKJA OG SNÚSA?)

Granskarar: 5. A í Eysturskúlanum

INNGANGUR

Ein dagin í skúlanum tosaðu vit um royking og snúsing. Summi av okkum hava systkin, foreldur ella ommu og abbar, sum roykja ella snúsa, men ongin av okkum ger tað, so fyri okkum virkar tað heldur ólekkurt, at fólk roykja og snúsa. Vit halda, at tað luktar illa, og gita, at tað tí man smakka illa eisini. Tí undrar tað okkum, hví fólk byrja at roykja og snúsa.

Lærari: Jana mikkelesen, jm1308s6@skulin.fo

Luttakarar: 5.a í Eysturskúlanum

Nøvn: Anja, Armgarð, Erika, Jói, Katrin, Lúkka Maria, Maria og Pætur

Vit loyva, at frágreiðingin verður lögð á gransking.fo, og at tilfar úr henni kann verða nýtt til marknaðarføring

INNIHALD

1. Hetta undrast vit á
2. Hví er tað so?
3. Legg eina ætlan
4. Savna upplýsingar
5. Hetta eru vit komin fram til
6. Sig øðrum frá

Fylgiskjøl

1. HETTA UNDRAST VIT Á

Heilsusystur og okkara foreldur/lærarar hava fortalt okkum, at tað er trupult at leggja av at roykja/snúsa, tí í tubbakkinum er nikotin, sum ger fólk bundin, soleiðis at tað er sera trupult hjá teimum flestu at leggja av aftur. Men tað, sum undrar okkum er, hví fólk byrja at roykja og snúsa.

2. HVÍ ER TAÐ SO?

Vit halda, at grundgevingarnar kunnu vera ymiskar, hví fólk byrja at roykja ella snúsa. Her eru nakrar hypotesur:

1. Man kann vera pressaður til tað
2. Av forvitni
3. Tí tað er avslappandi
4. Tað er kul

3. LEGG EINA ÆTLAN

Fyri at svara okkara spurdómi, fara vit at gera eitt spurnarblað at bera út til næmingar í hádeild (7. – 9. flokk) og harumframt lærararnar. Grundin til at vit ikki taka miðdeild (4. – 6. flokk) við í okkara kanning er, at har kenna vit allar næmingarnar, og vit vita ikki um nakran har, sum roykir. Og um onkur er í miðdeildini, sum roykir, so høvdu tey neyvan svara erliga í einum spurnarblaði. Vit kenna ikki allar næmingarnar í innskúlingini (1. – 3. flokk), men vit meta, at næmingarnir har eru ov ungir til at roykja.

Tá vit hava fingið svar upp á spurnarbløðini, fara vit at sortera og fáa greiði á svarunum.

Síðani ætla vit at leggja úrslitið fram fyri hinum næmingunum í okkara flokki.

4. SAVNA UPPLÝSINGAR

Vit gjørdu eitt spurnarblað (fylgiskjal 1), sum vit bóru út til næmingar í 7. og 8. flokki. 9. flokkur varð ikki spurður, tí tey vóru ikki í skúla ta vikuna. Vit fóru inn í allar flokkarnar, og fingtu tilsamans svar frá 61 næmingum. Vit spurdu eisini lærarar, men har lögdu vit spurnarbløðini inn á eitt borð í kaffistovuni, og tá vit savnaðu tey inn aftur, seinni sama dag, høvdu 23 svarað (lærarar, húsavarðar og vaskikonur).

5. HETTA ERU VIT KOMIN FRAM TIL

Vit hava spurt 63 næmingar í eysturskúlanum og av teimum er tað 48 sum hvørki roykja ella snúsa. 3 roykja 5 snúsa 5 bæði.

Av hesum sum gera tað hetta er hví tey byrjaðu:

Tvey svaraðu: tí eg helt tað var kul

Sjey svaraðu: vildi bara prøva tað

Trý svaraðu: tí vinir gjørði tað

Svari hjá lærarunum:

Tvey svaraðu: tí at eg helt tað er kul

Fýra svaraðu: vildi bara prøva tað

Seks svaraðu: vinir gjørði tað

Ellivu eru steðgað.

Gentur í 7. og 8. flokki:

38 gentur svaraðu upp á spurnarblaðið, og av teimum eru:

31, sum ongantíð hava roykt ella snúsað

3 gentur bæði roykja og snúsa

2 gentur snúsa

Allar genturnar grundgóvu við, at tær bara vildu royna tað. 2 gentur søgdu tað eisini vera tí at vinir royktu/snúsaðu.

Miðalaldur fyri nær genturnar royndu sigarettir/snús fystu ferð var uml 14 ár.

Dreingir í 7. og 8. flokki:

25 dreingir svaraðu upp á spurnarblaðið, og av teimum eru:

21, sum ongantíð hava roykt ella snúsað

1 bæði roykir og snúsar

1 roykir

2 snúsa

2 av dreingjunum grundgóvu við, at teir bara vildu royna tað. 1 krossaði av fyri øllum trimum valmøguleikunum og 1 segði seg gera tað, tí hann var desperatur.

Miðalaldur fyri nær dreingirnir royndu sigarettir/snús fystu ferð var uml 12 ár.

Vaksin (lærarar, vaskikonur og húsavarðar):

16 vaksin svaraðu upp á spurnarblaðið, og av teimum eru:

5, sum ongantíð hava roykt ella snúsað

11 roykja ella hava roykt

4 svaraðu, at tey vildu bara royna tað, og 3 gjørdi tað tí vinir royktu – ein byrjaði tí at ein vinkona lærði hana at roykja, so hon kundi sleppa við í býin. 1 gjørdi tað, fyri at gera seg upp fyri vinunum.

Miðalaldurin fyri nær tey vaksnu byrjaðu at roykja var 15-16 ár.

Niðurstøða:

Oftast er tað forvitni, sum fær fólk at byrja at roykja. (vildi bara royna tað)

Út frá okkara kanning, sær út sum at dreingir er nakað yngri enn gentur, tá teir byrja at roykja/snúsa.

Millum tey ungu er snúsing vanligari enn royking.

Ongin av teimum vaksnu hevði roynt snús.

6. SIG ØÐRUM FRÁ

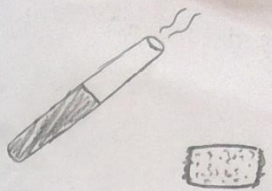
Vit hava lagt okkara úrslit fram fyri restina av flokkinum

FYLGISKJAL

Spurnarblaðið:

Roykja/Snusa Frá 5.a

Roykir tú? Snúsar tú? Bæði Einki

Re

Klárar tú at stöðga ^{Ja} ^{Nei} Genta Drongur

Hvussu oft reykir/snúsar tú um dagin? _____

Hví byrjaði tú/nær byrjaði tú Megubakar niðst

Hvussu nágvar pengar heldur tú uml. tú hefur brúkt
↓
Svara her: _____
Um tú ikki reykir/snúsar:?

Hefur tú hug til at blíva við ella at byrja
↓
Svara her: _____

Tí tú helt það var cool?

Vildi tú bara prófa það?

Vinirnir gera það?

Óþekurt annað: _____

Nær byrjaði tú? _____